

Nr 59

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna å kapitalbudgeten för budgetåret 1963/64 inom ecklesiastikdepartementets verksamhetsområde jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

1:o) **Nybyggnad för riksarkivet.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 (bilaga 10, punkt 324, s. 651—653 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1963) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 1 547 000 kr.

I de under förevarande punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 652), vilka departementschefen föreslagit skola godkännas, upptages de för budgetåren 1962/63 och 1963/64 erforderliga medlen för nybyggnad för riksarkivet till 6 310 000 kr. Härtill kommer kostnader för administrationsbyggnad, för vilket ändamål departementschefen räknar med att medel skall kunna åskas på tilläggsstat I för budgetåret 1963/64.

Departementschefens redovisning av de aktuella byggnadsföretagen återfinnes på s. 652 och 653, till vilken redovisning torde få hänvisas.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och har icke något att erinra mot vad departementschefen förordat med avseende på finansierings- och investeringsplanerna för här ifrågavarande byggnadsarbeten.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Nybyggnad för riksarkivet* för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 1 547 000 kr.

2:o) **Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund.** Kungl. Maj:t har (punkt 326, s. 653—659) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 5 220 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehått en inom första kammaren av herr *Gösta Jacobsson* väckt motion (I: 205), i vilken hemställts att riksdagen måtte uttala att ytterligare en byggnad av den av Lunds universitet förordade storleken måtte ställas till förfogande för de fem huvudämnena inom samhällsvetenskap och företagsvetenskap vid universitetet.

Beträffande motiveringen för det gjorda yrkandet får utskottet hänvisa till motionen.

Chefen för finansdepartementet har (prop. 1962: 1, bilaga 20, s. 47 och 48) för nästa budgetår föreslagit en medelsanvisning av 800 000 kr. för ombyggnad för ekonomiska fakulteten vid universitetet i Lund av lokaler vid folkskoleseminariet i Lund samt därvid framhållit, att det vid dispositionen av seminariebyggnaden m. m. bör eftersträvas, att det blir en ur utbildningens synpunkt rimlig fördelning av lokalerna mellan de ämnen — om möjligt de fem huvudämnena inom samhällsvetenskap och företagsvetenskap — som avses skola inrymmas i nämnda byggnad m. m.

I de under förevarande punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 655 och 656), vilka departementschefen föreslagit skola godkännas, upptages de för budgetåren 1962/63 och 1963/64 erforderliga medlen för byggnadsarbeten vid universitetet i Lund till 16 560 000 kr. Härav beräknas 10 034 000 kr. bli förbrukade under innevarande budgetår och 6 526 000 kr. under nästa budgetår.

Departementschefens redovisning av de för budgetåret 1963/64 aktuella byggnadsföretagen återfinnes på s. 655—659, till vilken redovisning torde få hänvisas. Beträffande ett av de i investeringsplanen upptagna byggnadsföretagen, nämligen tillbyggnad för fysiska institutionen, torde följande böra återges av departementschefens redogörelse i ämnet.

Vid redovisning i 1962 års statsverksproposition (bilagan 10, s. 602 och 607) av tillbyggnaden för fysiska institutionen utgick jag från en preliminärt beräknad kostnadsram av 4 000 000 kr. enligt prisläget den 1 juli 1961. Huvudhandlingar förelåg icke vid detta tillfälle. Med hänsyn till nödvändigheten att snabbast möjligt få erforderliga lokaler färdigställda förordade jag, att byggnadsmedel beräknades redan för innevarande budgetår. Häremot har riksdagen icke haft någon erinran. Sedan huvudhandlingarna färdigställts för byggnadsföretaget har kostnadsramen beräknats till 8 700 000 kr. enligt prisläget den 1 juli 1962. Kostnadsberäkningen slutar alltså på ett belopp, som är mer än dubbelt så högt som den preliminärt uppskattade kostnaden. Den avsevärda skillnaden mellan kostnadsuppskattning och kostnadsberäkning synes endast delvis kunna förklaras av en ökning av programmet, till vilken jag återkommer i det följande, och av underlagets beskaffenhet vid kostnadsuppskattningen. Vid en kostnad av 4 100 000 kr. (prisläget den 1 juli 1962) skulle kostnaden per m² nettoyta bli endast 814 kr. Vid en kostnad av 8 700 000 kr. (prisläget den 1 juli 1962) blir samma kostnad 1 728 kr. Med hänsyn till att denna kostnad per m² synes acceptabel, anser jag mig emellertid böra förorda, att kostnadsramen på 8 700 000 kr. enligt prisläget den 1 juli 1962 godtages.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och har icke något att erinra mot vad departementschefen förordat med avseende på finansierings- och investeringsplanerna för här ifrågavarande byggnadsarbeten. Utskottet vill emellertid framhålla, att utskottet finner det anmärkningsvärt, att skillnaden mellan den preliminärt beräknade kostnadsramen för tillbyggnaden för fysiska institutionen och den kostnadsram, som nu föreslagits bli godkänd, blivit så avsevärd. Utskottet förväntar, att de kostnadsberäkningar, som kommer att redovisas i framtiden, skall vara mera tillförlitliga.

Med anledning av motionen I: 205 får utskottet framhålla, att enligt vad utskottet erfarit kommer en programkommitté att tillsättas av Kungl. Maj:t för prövning av frågan om lokalutrymmena för de samhälls- och företagsvetenskapliga ämnena. Utskottet anser sig därför icke böra tillstyrka bifall till det i motionen framförda yrkandet.

Utskottet hemställer förty,

- I. att motionen I: 205 icke må av riksdagen bifallas;
- II. att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid universitetet i Lund* för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 5 220 000 kr.

3:o) **Byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg.** Kungl. Maj:t har (punkt 327 s. 659—662) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 kr.

I de under förevarande punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 661), vilka departementschefen föreslagit skola godkännas, upptages de för budgetåren 1962/63 och 1963/64 erforderliga medlen för byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg till 4 614 000 kr. Härav beräknas 2 714 000 kr. bli förbrukade under innevarande budgetår och 1 900 000 kr. under nästa budgetår. Av finansieringsplanen framgår vidare, att de för budgetåren 1962/63 och 1963/64 beräknade medelsförbrukningarna icke påkallar något anslag för nästa budgetår. Departementschefen föreslår emellertid, att anslaget för budgetåret 1963/64 uppföres med ett formellt belopp av 1 000 kr.

Departementschefens redovisning av de för budgetåret 1963/64 aktuella byggnadsföretagen återfinnes på s. 660—662, till vilken redovisning torde få hänvisas.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och har icke något att erinra mot finansierings- och investeringsplanerna för här ifrågavarande byggnadsarbeten.

Utskottet hemställer,

- att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid universitetet i Göteborg* för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 1 000 kr.

4:o) **Byggnadsarbeten vid universitetet i Stockholm.** Kungl. Maj:t har (punkt 328, s. 662—667) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 7 438 000 kr.

I de under förevarande punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 665 och 666), vilka departementschefen föreslagit skola godkännas, upptages de för budgetåren 1962/63 och 1963/64 erforderliga medlen för byggnadsarbeten vid universitetet i Stockholm till 20 238 000 kr. Härav beräknas 11 700 000 kr. bli förbrukade under innevarande budgetår och 8 538 000 kr. under nästa budgetår.

Departementschefens redovisning av de för budgetåret 1963/64 aktuella byggnadsföretagen återfinnes på s. 665—667, till vilken redovisning torde få hänvisas. I investeringsplanen angives för nybyggnad för botaniska institutionen en kostnadsram av 7 400 000 kr. enligt prisläget den 1 juli 1962, vilken kostnadsram godkännts av 1962 års riksdag.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag om anvisande för nästa budgetår av ett investeringsanslag av 7 438 000 kr. till byggnadsarbeten vid universitetet i Stockholm.

De av departementschefen föreslagna finansierings- och investeringsplanerna för ifrågavarande byggnadsarbeten bör, med ett undantag, godtagas. Den i investeringsplanen angivna kostnadsramen för nybyggnad för botaniska institutionen — 7 400 000 kr. enligt prisläget den 1 juli 1962 — torde nämligen med hänsyn till föreliggande anbud böra redovisas med 7 720 000 kr. Kungl. Maj:t har genom beslut den 18 januari 1963 medgivit, att byggnadsstyrelsen finge — utan hinder av att kostnadsramen numera beräknats till 7 720 000 kr. — påbörja arbetena för nybyggnaden.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid universitetet i Stockholm* för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 7 438 000 kr.

5:o) **Byggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet.** Kungl. Maj:t har (punkt 329, s. 667—670) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 2 010 000 kr.

I de under förevarande punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 668 och 669), vilka departementschefen föreslagit skola godkännas, upptages de för budgetåren 1962/63 och 1963/64 erforderliga medlen för byggnadsarbeten vid karolinska mediko-kirurgiska institutet till 2 210 000 kr. Härav beräknas 200 000 kr. bli förbrukade under innevarande budgetår och 2 010 000 kr. under nästa budgetår.

Departementschefens redovisning av de för budgetåret 1963/64 aktuella byggnadsföretagen återfinnes på s. 668 och 669, till vilken redovisning torde få hänvisas.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och har icke något att erinra mot vad departementschefen förordat med avseende på finansierings- och investeringsplanerna för här ifrågavarande byggnadsarbeten.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid karolinska medicinkirurgiska institutet* för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 2 010 000 kr.

6:o) **Byggnadsarbeten vid tekniska högskolan i Stockholm.** Kungl. Maj:t har (punkt 331, s. 670—677) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 8 404 000 kr.

I de under förevarande punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 673 och 674), vilka departementschefen föreslagit skola godkännas, upptages de för budgetåren 1962/63 och 1963/64 erforderliga medlen för byggnadsarbeten vid tekniska högskolan i Stockholm till 14 610 000 kr., varav 6 044 000 kr. beräknas bli förbrukade under innevarande budgetår och 8 566 000 kr. under nästa budgetår.

Departementschefens redovisning av de för budgetåret 1963/64 aktuella byggnadsföretagen återfinnes på s. 673—676, till vilken redovisning torde få hänvisas.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och har icke något att erinra mot vad departementschefen förordat med avseende på finansierings- och investeringsplaner för här ifrågavarande byggnadsarbeten.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid tekniska högskolan i Stockholm* för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 8 404 000 kr.

7:o) **Nybyggnad för forskningslaboratorium i Studsvik.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 334, s. 686—689), vilket innebär anvisande av medel för täckande av uppkomna merkostnader för ifrågavarande byggnadsföretag, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nybyggnad för forskningslaboratorium i Studsvik* för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 325 000 kr.

8:o) **Byggnadsarbeten vid seminarierna för huslig utbildning.** Kungl. Maj:t har (punkt 335, s. 689—691) föreslagit riksdagen att till Byggnadsarbeten vid seminarierna för huslig utbildning för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kr.

I de under förevarande punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 690), vilka departementschefen föreslagit skola godkännas, upptages de för budgetåren 1962/63 och 1963/64 erforderliga medlen, avseende nybyggnad för seminariet för huslig utbildning i Göteborg, till 3 500 000 kr. Härav beräknas 1 500 000 kr. bli förbrukade under budgetåret 1962/63, och 2 000 000 kr. under budgetåret 1963/64.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och icke har något att erinra mot vad departementschefen förordat med avseende på finansierings- och investeringsplanerna för ifrågavarande byggnadsarbeten, hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid seminarierna för huslig utbildning* för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 2 000 000 kr.

9:o) **Byggnadsarbeten vid statens blind- och dövskolor m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 336, s. 691—694) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 4 006 000 kr.

I de under förevarande punkt redovisade finansierings- och investeringsplanerna (s. 692 och 693), vilka departementschefen föreslagit skola godkännas, upptages de för budgetåren 1962/63 och 1963/64 erforderliga medlen för byggnadsarbeten vid statens blind- och dövskolor m. m. till 8 808 000 kr. Härav beräknas 4 002 000 kr. bli förbrukade under innevarande budgetår och 4 806 000 kr. under nästa budgetår.

Departementschefens redovisning av de för budgetåret 1963/64 aktuella byggnadsföretagen återfinnes på s. 692—694, till vilken redovisning torde få hänvisas.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och har icke något att erinra mot vad departementschefen förordat med avseende på finansierings- och investeringsplaner för här ifrågavarande byggnadsarbeten.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Byggnadsarbeten vid statens blind- och dövskolor m. m.* för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 4 006 000 kr.

Statens utlåningsfonder

10:o) **Lånefonden för inventarier i studentbostäder.** Kungl. Maj:t har (punkt 339, s. 699—702) föreslagit riksdagen att till Lånefonden för inventarier i studentbostäder för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 730 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Hilding* och *Holmberg* (I: 407) och den andra inom andra kammaren av herr *Palm m. fl.* (II: 492), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att ur Lånefonden för inventarier i studentbostäder fr. o. m. budgetåret 1963/64 lån må utgå med högst 1 500 kr. per studentrum samt att för budgetåret 1963/64 till Lånefonden för inventarier i studentbostäder under åttonde huvudtiteln anvisa ett investeringsanslag av 1 330 000 kr.

Beträffande motiveringen för de framställda motionsyrkandena torde få hänvisas till motionen II: 492.

Av statsrådsprotokollet inhämtas i detta ärende bl. a. följande.

Bostadsstyrelsen har hemställt om ett investeringsanslag för nästa budgetår av 1 500 000 kr., vilket innebär en ökning med 1 000 000 kr. i förhållande till det för innevarande budgetår uppförda anslaget.

Sveriges förenade studentkårer (SFS) har hemställt, att lånebeloppet för inventarier i studentbostäder måtte omprövas i syfte att uppnå en anpassning till dagens faktiska kostnad. En fullständig möblering av ett studentbostadsrum betingar, framhåller SFS, en kostnad av ca 1 450 kr. Härtill kommer kostnaderna för inventarier i gemensamhetsutrymmen, vilka erfarenhetsmässigt kan beräknas till ca 200 kr. SFS finner det styrkt, att nu gällande maximala lånebelopp på 1 000 kr. är klart otillräckligt och anser det synnerligen angeläget, att storleken av inventarielånen snarast tages under omprövning.

Bostadsstyrelsen har avgivit utlåtande över SFS:s skrivelse. Beträffande kostnaderna för anskaffning av erforderliga inventarier av god kvalitet har styrelsen intet väsentligt att invända mot de av SFS redovisade uppgifterna. Kostnaderna för minimimöblering av ett enkelrum bör sålunda enligt styrelsen kunna uppskattas till 1 100 kr. För anskaffning av viss valfri utrustning räknar styrelsen med en kostnad av 150 kr. per rum och för utrustning av gemensamhetsutrymmen — våningskök, lärum och TV-rum m. m. — likaledes med 150 kr. per rum. Med stöd av denna beräkning föreslår styrelsen, att det maximala lånebeloppet höjes till 1 500 kr. per rum.

Departementschefen har anfört bl. a. följande.

I samband med omläggningen 1959 av formen för det statliga stödet till inventarier i studentbostäder fastställdes på grundval av en verkställd undersök-

ning det maximala beloppet per lån för anskaffande av inventarier i studentbostäder till 1 000 kr. De av bostadsstyrelsen och SFS framförda förslagen innebär en högst väsentlig standardökning. Jag är emellertid inte beredd tillstyrka större höjning av det maximala lånebeloppet per rum än som kan hänföras till inträffad prisstegring. Jag förordar med hänsyn härtill, att ifrågavarande lånebelopp höjes fr. o. m. den 1 juli 1963 med 100 kr. till 1 100 kr. Studentbostadsföretagen har beträffande vissa inredningsdetaljer i stor utsträckning ersatt inventarierna med fast inredning i studentbostadsrummen. Kostnaden för den fasta inredningen har i sådana fall inräknats i låneunderlaget för studentbostadslån, samtidigt som inventarielån kunnat beviljas i full utsträckning. En sådan anordning är inte tillfredsställande. Jag har emellertid inhämtat att bostadsstyrelsen numera i sina anvisningar beträffande långivningen för studentbostäder har föreskrivit, att låneunderlaget för inventarielån i dylika fall skall minskas med den del som motsvarar den fasta inredningen.

Bostadsstyrelsen har framfört förslag rörande vissa ändringar av nuvarande regler för långivningen till inventarier i studentbostäder. På av styrelsen anförda skäl tillstyrker jag, dels att lånereglerna ändras fr. o. m. den 1 juli 1963 så, att amorteringstiden bestämmes till högst femton år, dels att förnyelselån beviljas först sedan tidigare erhållet inventarielån slutamorterats.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 230 000 kr., varvid beaktats att bostadsstyrelsen enligt en i november 1962 ingiven promemoria icke ansett det erforderligt att för nästa budgetår reservera medel för förnyelselån.

Utskottet. I motionerna I: 407 och II: 492 har yrkats en höjning av det lånebelopp per studentrum, som kan utgå till inventarier, till högst 1 500 kr. och till följd därav en anslagshöjning med 600 000 kr. utöver Kungl. Maj:ts förslag.

Liksom departementschefen är utskottet icke berett tillstyrka en större höjning av det maximala lånebeloppet än som motsvarar den från år 1959 inträffade prisstegringen och avstyrker därför bifall till motionerna I: 407 och II: 492.

Utskottet, som tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag och icke har något att erinra mot vad departementschefen anför och förordat, hemställer,

I. att motionerna I: 407 och II: 492, i vad de avser det maximala lånebeloppet per studentrum, icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 407 och II: 492, i vad de avser medelsanvisningen, till *Lånefonden för inventarier i studentbostäder* för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 730 000 kr.

Fonden för låneunderstöd

11:o) **Lån till Uppsala studentkår.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 340, s. 703), vilket innebär anvisande av resterande del av det av riksdagen år 1959 beslutade ränte- och amorteringsfria lånet till Uppsala studentkår

för anordnande av en studentmatsal med tillhörande biutrymmen i anslutning till planerade kårlokaler, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lån till Uppsala studentkår* för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 419 000 kr.

12:o) **Lån till Bibliotekstjänst aktiebolag.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 341, s. 703—706), vilket innebär beviljande av ett statligt räntefritt lån på 990 000 kr. till Bibliotekstjänst aktiebolag för uppförande av en tillbyggnad till bolagets kontorsbyggnad i Lund, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Lån till Bibliotekstjänst aktiebolag* för budgetåret 1963/64 anvisa ett investeringsanslag av 990 000 kr.

13:o) **Tidigare behandlad fråga.** Utskottet har den 26 februari 1963 avgivit utlåtande (nr 34) i fråga om Kungl. Maj:ts under punkten 332 framställda förslag angående Byggnadsarbeten vid Chalmers tekniska högskola, varom utskottet härmed velat

erinra.

14:o) **Uppskjutna frågor.** Beträffande vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen under följande punkter, nämligen

punkten 325: Byggnadsarbeten vid universitetet i Uppsala;

punkten 330: Byggnadsarbeten vid medicinska högskolan i Umeå;

punkten 333: Byggnadsarbeten vid tekniska högskolan i Lund;

punkten 337: Statens lånefond för universitetsstudier;

punkten 338: Allmänna studielånefonden;

avgiver utskottet beträffande punkterna 337 och 338 utlåtande denna dag samt beträffande övriga punkter utlåtande senare under riksdagen, vilket utskottet får för riksdagen

anmäla.

Stockholm den 18 april 1963

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Närvarande: se under utlåtandet nr 60.
